

EN SAG OM RÆKKEVIDDEN AF TILSYNET EFTER PLANLOVEN

I denne artikel belyses, om en kommunalbestyrelse har opfyldt sin tilsynsforpligtelse efter planloven, når den nøjes med at indgive politianmeldelse af et ulovligt forhold.

Det fremgår af planlovens § 51, stk. 1 og 2, at kommunalbestyrelsen er tilsynsmyndighed og skal påse, at loven samt påbud og forbud efter loven efterkommes. Tilsynspligten aktiveres i planlovens § 51, stk. 3, hvorefter "Kommunalbestyrelsen skal foranledige et ulovligt forhold til ophør, medmindre forholdet er af underordnet betydning".

Spørgsmålet er, hvor meget eller måske snarere hvor lidt, der skal til for, at kommunen har opfyldt denne tilsynsforpligtelse efter planloven?

Ankestyrelsen har for nylig behandlet en sag, hvor dette spørgsmål blev rejst.

I en konkret sag havde en kommune således meddelt påbud til en virksomhed om at lovliggøre anvendelsen af en ejendom, som lokalplanen udlagde til butikker med særligt pladskrævende varer. Det ulovlige forhold bestod i, at de varer, som virksomheden solgte fra ejendommen, ikke kunne betragtes som særligt pladskrævende. Naturklagenævnet og siden Østre Landsret behandlede sagen og afgjorde begge, at de aktiviteter, som virksomheden drev og driver fra ejendommen, ikke er særligt pladskrævende.

Efter landsretsdommen opretholdt kommunen det tidligere – nu gennemprøvede – påbud om at lovliggøre de ulovlige aktiviteter på ejendommen. Virksomheden efterkom stadig ikke påbuddet, og kommunen indgav derefter en politianmeldelse for på denne måde at foranledige det ulovlige forhold lovliggjort.

Politianmeldelsen førte ikke til en afvikling af de ulovlige erhvervsaktiviteter på ejendommen, og kommunen foretog sig herefter ikke yderligere i sagen.

En række konkurrerende virksomheder indbragte omfanget af kommunens tilsynsforpligtelse for Ankestyrelsen. Virksomhederne gjorde gældende, at kommunen havde tilsidesat sin tilsynsforpligtelse efter planloven, fordi kommunen ikke ved kun at indgive politianmeldelse havde foretaget effektive skridt til at håndhæve det ulovlige forhold. Politiet havde ikke foretaget sig noget i anledning af politianmeldelsen, og der var lange udsigter til, at politiet ville følge op på anmeldelsen.

ANKESTYRELSENS UDTALELSE I SAGEN

Ankestyrelsen, der varetager tilsynet med kommunerne, undlod at forholde sig til planlovens krav om, at "Kommunalbestyrelsen skal foranledige det ulovlige forhold lovliggjort, ...", og styrelsen forholdt sig dermed ikke til rækkevidden af udtrykket "skal foranledige".

Normalt betyder "foranledige", at det, man gør – eller her skal gøre – fører til noget andet. Da "Kommunalbestyrelsen skal foranledige det ulovlige forhold lovliggjort, ..." må det ud fra en almindelig fortolkning af ordlyden af bestemmelsen i planloven forventes, at det, der skal foranlediges af kommunalbestyrelsen, skal føre til ophør af det ulovlige forhold.

Ankestyrelsen noterede sig, at kommunen havde politianmeldt det ulovlige forhold og valgte ikke at rejse en tilsynssag. Begrundelsen var, at Ankestyrelsen ikke fandt, at Ankestyrelsen kunne udtale sig om hensigtsmæssigheden/rimeligheden af kommunens dispositioner og arbejdstilrettelæggelse

Ankestyrelsen udtalte ret generelt, at det er op til den enkelte kommune at tilrettelægge sit tilsynsarbejde efter

planloven, og at kommunen i den forbindelse er tillagt vide skønsmæssige beføjelser ved udøvelsen af tilsynet. Denne udtalelse er på linje med en tidligere udtalelse fra styrelsen af 30. august 2016.

Udtalelsen tager imidlertid ikke stilling til det, klagen fra de konkurrerende virksomheder drejede sig om. Klagen gik således ikke på, hvilket administrativt håndhævelsesmiddel kommunen skulle anvende (påbud/forbud), men om kommunen kunne nøjes med at indgive politianmeldelse, når det var åbenbart, at dette ikke i sig selv bragte forholdet til ophør.

Ankestyrelsens udtalelse tyder således på, at en kommune kan opfylde sin tilsynsforpligtelse efter planloven ved at udstede et påbud, der ved manglende efterlevelse følges op af en politianmeldelse, også selvom politianmeldelsen – til trods for et længere forløb – ikke bringer det ulovlige forhold til ophør og dermed ikke er et effektivt håndhævelsesmiddel ■

Henriette Soja
Advokat, partner
hso@horten.dk

Andrea Hilt Nissen
Advokatfuldmægtig
ahn@horten.dk